

Către,

Domnul **Petre Florin MANOLE**

Ministru propus al Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale

În atenția: Conducerii Ministerului Muncii și Inspecției Muncii

Subiect: *Solicitare privind includerea administrației publice centrale și locale în reforma Inspecției Muncii, prevenirea riscurilor psihosociale și inițierea unui calendar de consultare cu organizațiile sindicale reprezentative*

Stimate domnule ministru propus,

Federația Națională a Sindicatelor din Administrație – FNSA, organizație sindicală reprezentativă pentru salariații din administrația publică, vă adresează prezenta solicitare în contextul programului de guvernare pentru perioada 2026–2028, depus în Parlament la data de 15 octombrie 2026, care prevede reformarea Inspecției Muncii și modernizarea politicilor de securitate și sănătate în muncă, inclusiv prin prevenirea riscurilor psihosociale.

Considerăm că aceste obiective reprezintă o oportunitate importantă pentru îmbunătățirea protecției salariaților și, totodată, apreciem că reforma anunțată trebuie să includă în mod explicit instituțiile și autoritățile administrației publice centrale și locale, indiferent de natura raporturilor juridice de muncă sau de serviciu ale personalului deoarece, Statul Român, în calitate sa de angajator, are aceleași responsabilități fundamentale privind protejarea sănătății și securității lucrătorilor și nu poate limita aplicarea efectivă a acestor obligații la sectorul privat.

I. Necesitatea includerii administrației publice în reforma Inspecției Muncii

Activitatea salariaților din administrația publică presupune responsabilități juridice, financiare și administrative importante, exercitate frecvent în condiții de presiune profesională, termene restrictive și solicitări multiple din partea cetățenilor, instituțiilor și autorităților ierarhic superioare, iar în practică, riscurile profesionale nu se limitează la accidente de muncă sau la expunerea la factori fizici, chimici ori biologici.

Organizarea defectuoasă a activității, volumul excesiv de sarcini, lipsa personalului necesar, presiunea permanentă a termenelor, relațiile conflictuale, comportamentele abuzive și incertitudinea profesională pot genera riscuri psihosociale cu efecte asupra sănătății fizice și psihice a salariaților.

În acest context, FNSA consideră necesară dezvoltarea unor mecanisme prin care angajatorii publici să identifice, să evalueze și să prevină aceste riscuri, iar autoritățile competente să verifice îndeplinirea efectivă a obligațiilor legale, deoarece evaluarea riscurilor profesionale nu trebuie redusă la întocmirea unor documente standardizate, fără legătură cu realitățile fiecărui loc de muncă.

II. Temeiurile juridice ale solicitării

Solicitarea noastră se întemeiază, în principal, pe următoarele dispoziții legale:

1. Constituția României

Art. 41 alin. (2) consacră dreptul salariaților la măsuri de protecție socială, care privesc, între altele, securitatea și sănătatea salariaților și regimul de muncă al femeilor și tinerilor.

Art. 40 alin. (1) garantează dreptul de asociere în sindicate, iar art. 9 recunoaște rolul sindicatelor în apărarea drepturilor și promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor acestora.

2. Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă

Art. 6 alin. (1) stabilește obligația angajatorului de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă.

Art. 7 reglementează obligațiile generale de prevenire, inclusiv evitarea și evaluarea riscurilor, combaterea acestora la sursă și adaptarea muncii la om.

Art. 12 alin. (1) lit. a) instituie obligația angajatorului de a realiza și de a deține evaluarea riscurilor pentru securitatea și sănătatea în muncă.

Aceste dispoziții constituie fundamentul juridic pentru includerea factorilor psihosociali relevanți în evaluările de risc, în funcție de particularitățile activității desfășurate.

3. Hotărârea Guvernului nr. 1425/2006

Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 319/2006 reglementează organizarea activităților de prevenire și protecție, evaluarea riscurilor și elaborarea planurilor de prevenire și protecție. FNSA consideră necesară analizarea oportunității completării și clarificării cadrului metodologic, astfel încât riscurile psihosociale să fie evaluate și gestionate unitar, inclusiv în administrația publică.

4. Legea nr. 108/1999 privind înființarea și organizarea Inspecției Muncii

Actul normativ reglementează atribuțiile Inspecției Muncii în domeniul relațiilor de muncă și al securității și sănătății în muncă, însă considerăm că reforma instituției trebuie să urmărească consolidarea capacității de prevenire, îndrumare și control, cu respectarea competențelor legale și a particularităților raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici.

5. Legea nr. 367/2022 privind dialogul social

Legea consacră cadrul juridic pentru exercitarea drepturilor sindicale, reprezentarea intereselor colective și participarea partenerilor sociali la dialogul privind politicile și reglementările care afectează lucrătorii, în consecință, elaborarea măsurilor privind sănătatea ocupațională și modificarea cadrului normativ trebuie realizate cu participarea efectivă a organizațiilor sindicale îndreptățite potrivit legii.

6. Directiva 89/391/CEE a Consiliului

Directiva-cadru europeană stabilește principiile generale privind prevenirea riscurilor profesionale și protecția securității și sănătății lucrătorilor, fiind aplicabilă, ca regulă, atât activităților publice, cât și celor private, sub rezerva excepțiilor strict reglementate.

III. Solicitări concrete ale FNSA

1. Includerea explicită a administrației publice centrale și locale în documentele de fundamentare și în planul de reformă a Inspecției Muncii și solicităm ca reforma să prevadă obiective distincte privind verificarea respectării legislației de securitate și sănătate în muncă în instituțiile publice, în limitele competențelor legale ale autorităților de control.
2. Elaborarea unei metodologii pentru identificarea, evaluarea și prevenirea riscurilor psihosociale la locul de muncă, care trebuie să includă criterii și instrumente adaptate specificului administrației

publice, vizând în special suprasolicitarea profesională, organizarea activității, presiunea termenelor, expunerea la conflicte, lipsa resurselor și comportamentele abuzive.

3. Inițierea unui program-pilot de evaluare a riscurilor psihosociale în instituțiile administrației publice, prin selectarea unor instituții din administrația centrală și locală, de dimensiuni și cu atribuții diferite, pentru testarea instrumentelor de evaluare și identificarea măsurilor de prevenire necesare. Menționăm că participarea salariaților trebuie realizată cu protejarea identității acestora și fără posibilitatea utilizării rezultatelor în scopuri disciplinare ori de intimidare.

4. Elaborarea unui plan de controale tematice privind securitatea și sănătatea în muncă în instituțiile publice, care trebuie să urmărească respectarea obligațiilor legale de evaluare a riscurilor, existența și aplicarea planurilor de prevenire și protecție, funcționarea mecanismelor interne de consultare și remedierea deficiențelor constatate.

5. Asigurarea participării organizațiilor sindicale la elaborarea și evaluarea măsurilor de prevenire, prin constituirea unui grup de lucru cu participarea reprezentanților Ministerului Muncii, Inspecției Muncii, Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Agenției Naționale a Funcționarilor Publici și a organizațiilor sindicale reprezentative din administrația publică.

În funcție de obiectivele stabilite, considerăm oportună și participarea specialiștilor în medicina muncii și sănătate publică.

6. Clarificarea responsabilităților instituționale privind controlul și prevenirea riscurilor profesionale și identificarea eventualelor necorelări legislative sau administrative care pot afecta exercitarea atribuțiilor de control în instituțiile publice, inclusiv în ceea ce privește personalul care își desfășoară activitatea în baza raporturilor de serviciu.

7. Stabilirea unor indicatori de monitorizare și publicarea periodică a rezultatelor, demers pe care îl considerăm necesar, în vederea urmăririi numărului instituțiilor evaluate, a deficiențelor identificate, a măsurilor de remediere dispuse și a gradului de implementare a acestora, cu respectarea dispozițiilor privind protecția datelor.

IV. Solicitarea unei întâlniri oficiale

În considerarea importanței acestor aspecte pentru sănătatea și siguranța salariaților din administrația publică, vă solicităm organizarea unei întâlniri oficiale cu reprezentanții FNSA, în primele 15 zile de la preluarea mandatului, pentru stabilirea modalităților concrete de colaborare și, de asemenea, comunicarea unui punct de vedere scris privind includerea administrației publice în reforma Inspecției Muncii și posibilitatea constituirii grupului de lucru propus.

FNSA își exprimă disponibilitatea de a contribui, prin organizațiile sindicale afiliate, la identificarea problemelor existente în instituțiile publice și la formularea unor soluții aplicabile, astfel încât să rezulte o reformă autentică a Inspecției Muncii. Aceasta nu poate fi apreciată exclusiv prin numărul controalelor efectuate sau al sancțiunilor aplicate, ci și prin capacitatea instituției de a contribui la prevenirea îmbolnăvirilor profesionale, reducerea riscurilor și îmbunătățirea efectivă a condițiilor de muncă.

Protejarea sănătății salariaților din administrația publică trebuie să constituie o responsabilitate asumată de stat, în calitatea sa de angajator, și o componentă distinctă a politicilor publice în domeniul muncii.

Vă solicităm să acordați atenția necesară prezentului demers și să dispuneți, după preluarea mandatului, măsurile administrative necesare inițierii consultărilor.

Cu respect,

Bogdan ȘCHIOP

Președinte al Federației Naționale a Sindicatelor din Administrație – FNSA

